

CONCURSUL NAȚIONAL
pentru elevii din mediul rural
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
Etapa județeană – 10 mai 2025
Clasa a VII-a

- **Timpul de lucru: 2 ore.**
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Toate subiectele vor fi redactate pe foaia de concurs.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctaj maxim: 100 de puncte**

PARTEA I – 20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

Eram mulțumit de felul cum făcusem teza, și de un lucru eram sigur: că o scrisesem cât se poate de corect ca punctuație și ortografie. Am așteptat aducerea tezelor la română cu aceeași nerăbdare cu care așteptasem și rezultatul celorlalte teze. În sfârșit, a venit și ziua mult dorită! [...]

Câtiva au luat trei, câțiva cinci, restul șase și șapte și unul singur, Constantinescu Dumitru, care făcea compuneri foarte frumoase, nouă!

Ah, cum l-am fericit pe Constantinescu, când am auzit că a luat nouă! Ce bine de el...!

- Popescu-Băjenaru Grigore!

- Prezent!

- Zece!

-Doamne Sfinte!... Visez sau e o glumă?! Mă-ndrept spre catedră, împleticindu-mă, și întind mâna tremurătoare, ca să iau teza...

Camil Petrescu mi-o dă și mă oprește o clipă la catedră:

- Într-adins am lăsat teza ta la urmă, pentru că e cea mai bună din clasă. Du-te la loc și citește-o tare, ca s-o cunoască și colegii tăi! [...]

În drum spre bancă, mi se-ntind mâini prietenoase:

- Bravo, Băjenare!

Botez și Ben privesc cu mândrie în jurul lor. În definitiv era un succes, în primul rând, al băncii noastre. Am citit-o foarte emoționat [...]. Din această fericită zi mi s-a stabilit faima, pe care m-am străduit să n-o dezminț* niciodată în cei opt ani de școală, de a fi cel mai tare din clasă la română. Dar teza a avut și alte urmări deosebit de însemnate pentru mine, din punct de vedere școlăresc! Ca să mă prezint cât mai bine la lecții, bietul tata îmi făcea toate temele la română: rezumate, compuneri, analize gramaticale... A continuat să mă ajute astfel și după faimoasa teză, până într-o bună zi, când întâmplarea mi-a arătat calea cea bună, pe care eu o cam întrezărisem*, însă pe care, fie din lipsă de curaj, fie mai mult din lene, nu îndrăznisem să merg.*

Grigore Băjenaru, Cișmigiu & comp.

* *faimă* – renume, reputație

* *a dezminți* – a nega, a declara că un fapt, o afirmație nu corespunde adevărului

* *a întrezări* – a intui, a presupune

1. Menționează două personaje care participă la acțiunea redată în fragmentul de mai sus. **4 puncte**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este scrisă afirmația corectă, așa cum reiese din textul dat. **4 puncte**
 Personajul-narator este mulțumit pentru că:
 - a) tatăl său îl ajută mereu la teme.
 - b) s-a descurcat foarte bine la teza de la română.
 - c) toți colegii lui de bancă au luat note mari.
3. Aranjează următoarele secvențe, în ordinea apariției lor, în fragmentul dat: **4 puncte**
 - a) a continuat să mă ajute astfel și după faimoasa teză;
 - b) mă-ndrept spre catedră, împleticindu-mă;
 - c) am așteptat aducerea tezelor la română;
 - d) cum l-am fericit pe Constantinescu.
4. Explică, în minimum 30 de cuvinte, semnificația secvenței: *-Doamne Sfinte!... Visez sau e o glumă?! Mă-ndrept spre catedră, împleticindu-mă, și întind mâna tremurătoare, ca să iau teza...* **4 puncte**
5. Motivează, într-un enunț, de ce crezi că profesorul de limba română îi cere personajului-narator să citească tare teza pentru care a primit nota zece. **4 puncte**

PARTEA A II- A – 20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

Gianni Rodari este un cunoscut autor și jurnalist italian, care a trăit în perioada 1920 – 1980 și a devenit celebru în toată lumea, în special, datorită cărții pe care a scris-o pentru copii „Aventurile lui Cippolino” („Aventurile lui Cepelică”).

În „Gramatica fanteziei”, Gianni Rodari îi învață pe copii să se joace și să-și dezvolte imaginația, să compună povești, poezii, ghicitori, să-și imagineze diferite povestioare. Jocurile sunt interesante și atractive.

Activitățile propuse pot fi jucate oricând și oriunde: în autobuz, în mașină, în drum spre școală sau grădiniță etc.

Iată câteva activități propuse de Gianni Rodari pentru părinți și copii, având drept scop dezvoltarea vocabularului și a imaginației:

- *Scrie orice cuvânt! Se alege, de exemplu, cuvântul „pisica”. Participanții se gândesc la cuvinte care încep cu fiecare dintre literele din cuvântul „pisica”, adică la cuvinte care încep cu „p”, „i”, „s”, „i”, „c” etc. Spre exemplu: cuvintele „penar”, „inel”, „socotește”, „catalog” etc. Următorul pas este compunerea unei poezioare în care sunt folosite toate aceste cuvinte.*
- *Greșind poveștile! Acest joc pornește de la schimbarea cuvintelor dintr-un text cunoscut. Se poate opta pentru „A fost odată ca niciodată o fetiță căreia toți îi spuneau Scufița Galbenă”. Copilul creativ se va distra și va percepe într-un mod nou aceeași poveste.*
- *Formularea unei întrebări fantastice! Se alege, de exemplu, întrebarea: „Ce s-ar întâmpla dacă la ușa clasei noastre ar bate un crocodil?”. Copiii își vor imagina o povestioară pe această temă.*
- *Salată de povești! De exemplu: „Scufița Roșie s-a întâlnit în pădure cu Capra cu trei iezi”. Ce s-a întâmplat în continuare?*

adaptare după Gianni Rodari, Gramatica fanteziei și 15 jocuri pentru dezvoltarea vorbirii și imaginației de la autorul italian Gianni Rodari, www.centruldeparenting.ro

1. Menționează locurile unde se pot practica activitățile pentru dezvoltarea imaginației, potrivit informațiilor din textul de mai sus. **4 puncte**

2. Precizează, într-un enunț, scopul cărții scrise de *Gianni Rodari*. **4 puncte**
3. Transcrie, din text, o secvență care face referire la o situație în care un copil creativ se poate distra. **4 puncte**
4. Notează, pe foaia de concurs, litera căreia îi corespunde afirmația corectă, având ca reper informațiile din textul dat. **4 puncte**
- Jocul prin care copiii alcătuiesc poezii pornind de la cuvinte găsite de ei este:
- a) „*Greșind poveștile!*”
b) „*Întrebări fantastice!*”
c) „*Salată de povești!*”
d) „*Scrie orice cuvânt!*”
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, un posibil răspuns pentru întrebarea formulată de autorul Gianni Rodari la activitatea *Salată de povești!*. **4 puncte**

PARTEA A III- A – 50 de puncte

1. Identifică un element de conținut comun, prezent în cele două texte. **5 puncte**
2. Precizează numele unui autor menționat în textul de la Partea I. **5 puncte**
3. Identifică, în cel de-al doilea text, factorul care determină un copil să compună povești, poezii, ghicitori sau să-și imagineze diferite povestioare. **5 puncte**
4. Selectează, din oricare dintre textele date, patru cuvinte care să aparțină câmpului lexical al lecturii. **5 puncte**
5. Exprimă-ți opinia, în 70-100 de cuvinte, despre rolul jocurilor pentru dezvoltarea imaginației în formarea personalității unui copil de vârsta ta. **15 puncte**
6. Imaginează-ți că Ben, Botez și Grigore stau de vorbă în pauză, după ora de română. Scrie un dialog imaginar, de 10 –15 replici, în care să motivezi că un elev trebuie să își facă singur temele, folosindu-te și de informațiile din textul de la Partea I. **15 puncte**

Notă: În cazul cerințelor care solicită formularea răspunsurilor sub formă de enunț sau de text, se vor puncta conținutul și redactarea răspunsului (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate; coerența textului; respectarea normelor de ortografie și de punctuație).